

Державна фіскальна служба України

Практика планування діяльності з внутрішнього аудиту на підставі оцінки ризиків

Київ, 2017

Внутрішній аудит ДФС: планування діяльності

1. Процеси ВА ДФС деталізовані у Порядку №155

1. Планування діяльності з ВА

2. Ведення бази даних ВА

3. Організація ВА

4. Проведення ВА

5. Документування ходу та результатів ВА

6. Моніторинг врахування рекомендацій ВА

7. Звітування про діяльність з ВА

8. Формування та зберігання справ ВА

9. Взаємодія з органами влади

10. Скарги на дії працівників підрозділу ВА

11. Забезпечення та підвищення якості ВА

Хто? Що? Яким чином?
Коли? Кому? – подає,
опрацьовує, затверджує,
оприлюднює, виконує

2. Основа ризик-орієнтованого планування аудиту

Концептуальна основа планування ризик-орієнтованого аудиту складається з п'яти окремих етапів:

1. Визначення і класифікація простору аудиту;
2. Визначення окремих подій у всьому просторі аудиту, які можуть бути джерелом ризиків і можливостей;
3. Категоризація подій з точки зору можливості (ймовірності) їх виникнення і ступінь впливу (з урахуванням дій керівництва щодо зниження ризику) для визначення рівня залишкового ризику;
4. Складання ризик-орієнтованих планів аудиту за допомогою використання притаманних факторів ризику і категоризації критеріїв по кожному фактору для визначення пріоритетності аудиту для всіх об'єктів аудиту в просторі аудиту;
5. Представлення результатів ризик-орієнтованого планування за допомогою складання і актуалізації робочих планів.

3. Класифікація об'єктів ВА (середовище аудиту)

Стратегічні напрями діяльності (12)

Функції (114)

Податки, збори, платежі (251)

Адміністративні послуги (92)

Бюджетні програми (6)

Підпорядковані органи та підприємства (225)

Внутрішній аудит ДФС: планування діяльності

4. Розрахунок необхідних обсягів часу та завантаженість працівників при проведенні ВА (Порядок №155)

Етап 1: Розрахунок фонду робочого часу підрозділу:

кількість працівників які прийматимуть участь у ВА
календарні та робочі дні
відпустки
можлива непрацездатність

Етап 2: Розрахунок витрат робочого часу для планових ВА:

кількість планових ВА
кількість робочих днів для проведення 1-го планового ВА
кількість робочих днів для організації 1-го планового ВА
кількість робочих днів для реалізації 1-го ВА

Етап 3: Розрахунок робочого часу для інших завдань підрозділу

(планування, моніторинг, звітування, оцінка якості, підвищення кваліфікації тощо):
резерв робочого часу для виконання поточних завдань
резерв робочого часу для виконання позапланових ВА

Етап 4: Розрахунок частки фонду часу на проведення позапланових ВА

Внутрішній аудит ДФС: планування діяльності

5. База даних ВА: структура та правила ведення визначені та доведені до підвідомчих підрозділів

БАЗА ДАНИХ МІСТИТЬ:

1. Інформацію про підрозділ ВА (в т.ч. фонд робочого часу та кількість підконтрольних об'єктів) (всього 16 показників)
2. Інформацію про функції, стратегічні напрями, бюджетні програми та адмінпослуги
3. Інформацію про підконтрольні структурні одиниці та підвідомчі установи підрозділу ВА
4. Інформацію про проведені ВА (всього 10 показників), зокрема:
 - 4.1. загальну інформацію про ВА (попередній контрольний захід, інформація щодо проведеного ВА)
 - 4.2. загальні відомості та результативні показники ВА (в розрізі аудитів) (всього 102 показника)
 - 4.3 інші відомості про ВА (управлінські рішення, коментарі та скарги на дії членів, оцінку дій та якості документування, оформлення звіту (всього 16 показників)

БАЗА ДАНИХ ОНОВЛЮЄТЬСЯ:

- 1 раз на півріччя - по об'єктах ВА та підрозділах ВА
- 5 робочих днів - по проведених ВА та рішеннях прийнятих по них

БАЗА ДАНИХ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ:

- для планування внутрішніх аудитів
- для формування звітності 1-ДВА
- для постійного моніторингу підвідомчих підрозділів

Внутрішній аудит ДФС: планування діяльності

6. Дії, необхідні для ризик-орієнтованого планування (ч. 1 з 2)

Етапи ризик-орієнтованого планування аудиту	Існує система управління ризиками	Система управління ризиками відсутня
1. Визначення та категоризація простору аудиту	Визначення категорій для поділу простору аудиту на окремі об'єкти, що підлягають аудиту	
	Обговорення та узгодження з керівництвом підходів до категоризації	
	Визначення та складання переліку всіх об'єктів аудиту в вашому просторі аудиту відповідно до узгоджених категорій	
2. Визначення подій, які можуть призвести до виникнення ризиків і можливостей в усьому просторі аудиту	Аналіз реєстрів ризику для розуміння подій, виявлених керівництвом.	Визначення подій, які можуть призвести до виникнення ризиків і можливостей в усьому просторі аудиту
	Визначення, чи є виявлені події вичерпними, і обговорення з керівництвом точок зору щодо тієї міри, в якій організація готова піти на ризик	Обговорення ризиків і можливостей з керівництвом, для з'ясування, чи є цей перелік вичерпним і обговорення з керівниками їх думки щодо того рівня, в якій організація готова піти на ризик
3. Класифікація подій з точки зору ймовірності їх виникнення і ступінь впливу (з урахуванням дій керівництва щодо зниження ризику) для виявлення рівня залишкового ризику	Проаналізувати, як керівництво класифікувало події, а також дії, вжиті для зниження основних ризиків.	Класифікація подій з точки зору ймовірності їх виникнення і ступінь впливу (з урахуванням дій керівництва щодо зниження ризику) для виявлення рівня залишкового ризику.
	Аналіз ефективності дій по зниженню ризиків з точки зору їх впливу на залишковий ризик.	Обговорення підходів з керівництвом і досягнення домовленості щодо класифікації ризиків
	Виявлення високого рівня залишкового ризику, який необхідно врахувати в стратегічних і щорічних планах діяльності.	

6. Дії, необхідні для ризик-орієнтованого планування (ч. 2 з 2)

Етапи ризик-орієнтованого планування аудиту	Існує система управління ризиками	Система управління ризиками відсутня
4. Вироблення факторів властивого ризику і критеріїв для кожного фактора з метою визначення пріоритетності аудиту об'єктів аудиту в усьому просторі аудиту	Складання першого переліку (реєстру) факторів ризику	
	Визначення критеріїв для класифікації кожного фактора ризику	
	Визначення, чи потрібно додавати ваговий коефіцієнт до кожного фактору ризику	
	Обговорення підходу з керівництвом і з'ясування їх поглядів на актуальність обраних факторів ризику, на те, які критерії повинні використовуватися при класифікації і чи потрібно застосування вагових коефіцієнтів	
	Класифікація кожного фактора ризику для визначення високих, середніх і низьких пріоритетів для всіх об'єктів аудиту в просторі аудиту	
5. Складання та актуалізація ризик-орієнтованих планів аудиту	Визначення стратегії і циклів охоплення різних категорій простору аудиту на основі кількості балів фактора ризику	
	Складання документа, в якому підтримується зроблений вибір, пояснюється використана методологія і оцінки, що дозволили прийняти такі рішення	
	Складання плану роботи, в якій визначені конкретні види аудиту, які необхідно провести, їх назви, терміни і передбачувана тривалість	

Внутрішній аудит ДФС: планування діяльності

7. Відбір об'єктів для дослідження та формування плану діяльності з ВА

ЕТАП 1

Аудити за функціями, адмінпослугами, бюджетними програмами тощо> власне судження про ризики в діяльності

Аудити з питань фінансово-господарської діяльності підконтрольних об'єктів> Методика ризикоорієнтованого відбору

ЕТАП 2

Аналіз проектів планів>обговорення з керівництвом обраних об'єктів ВА

ЕТАП 3

Затвердження Головою ДФС>оприлюднення на веб-порталі>направлення копій до Мінфіну

8. Фактори ризику, що використовуються при плануванні ВА

1. Ступінь фінансової суттєвості
2. Складність операцій
3. Загальна політика контролю
4. Репутаційна вразливість
5. Невід'ємний ризик
6. Масштабність змін
7. Впевненість в керівництві
8. Можливість для шахрайства
9. Час, що минув з останнього аудиту
10. Обсяг операцій
11. Ступінь автоматизації